

Vlaamse overheid

Koning Albert II-laan 35 bus 9

1030 BRUSSEL

T 02 553 24 40

www.vario.be

De heer Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, de heer Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs, de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie en Werk

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk VARIO/DR/139.2023	bijlagen
vragen naar/e-mail Danielle Raspoet Danielle.raspoet@vlaanderen.be		telefoonnummer 02 553 24 40	datum 23/03/2023

Betreft: Aantrekken van Internationaal Toptalent

Mijnheer de minister-president,
Mijnheer de viceminister-president en minister van Onderwijs,
Mijnheer de minister van Economie, Innovatie en Werk,

Naar aanleiding van het recente debat rond de Engelstalige masters aan de universiteiten, wil VARIO, de Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (www.vario.be/nl), nog eens de aandacht vestigen op het belang van het aantrekken van internationaal toptalent, en met name in de STEM-domeinen, voor de verdere ontwikkeling van de Vlaamse Kennis- en Innovatie-economie. Het Hoger Onderwijs, zowel de universiteiten als de hogescholen, spelen een cruciale rol als spin in het web in de regio, om internationaal hoogopgeleid talent aan te trekken (bachelors, masters, PhDs, postdocs en faculty) en zich voor langere tijd in Vlaanderen te vestigen.¹ De aanwervingsbehoefte van Vlaamse bedrijven blijft in het algemeen ook hoog. VARIO verwijst naar de recente analyse van het Steunpunt Werk (KU Leuven)², waarin geschat wordt dat tegen 2030 elk jaar meer dan 450.000 werkkrachten moeten worden vervangen. Deze tekorten kunnen niet worden opgelost door enkel de werkzaamheidsgraad naar 80% te verhogen. Gerichte economische migratie blijft een

¹ Zie ook Ratinckx, E. & Raspoet, D. (2022). *Vissen in een kleine vijver*. Th&ma Hoger Onderwijs. https://www.themahogeronderwijs.org/110-2579_h1-Vissen-in-een-kleine-vijver-h1

² Neefs, B., & Vansteenkiste, S. (2022). De aanwervingsbehoefte in de Vlaamse sectoren richting 2030. *Over.Werk*. Tijdschrift van het Steunpunt Werk, 32(1), 29-40.

belangrijk, aanvullend speerpunt. Tekort aan talent is immers één van de belangrijkste belemmeringen voor innovatie. In de 'war on talent' is het dan ook zeer belangrijk dat we de kennis- en innovatieregio Vlaanderen op de kaart blijven zetten en internationaal toptalent warm blijven maken voor onze Vlaamse techbedrijven. De relatieve nabijheid van grote Europese tech-hubs zoals Berlijn, Amsterdam, Londen en Dublin maakt deze uitdaging immers des te groter.

VARIO wil daarom graag zijn [Advies 1 'Internationaal toptalent aantrekken en verankeren'](#) van december 2017 opnieuw onder uw aandacht brengen, waarin 20 actiepunten naar voren worden geschoven voor het beleid. VARIO is zeer erkentelijk voor de inspanningen die de voorbije zes jaar al zijn gebeurd zoals het lanceren van het digitaal loket 'Working in Belgium', dat tegemoet komt aan onze vraag naar een vriendelijk welkombeleid en het aantrekken van buitenlands toptalent zal vergemakkelijken. Ook het omzetten van de EU-richtlijn 2016/801 voor wat betreft het verblijf van buitenlandse studenten en het invoeren van een 'zoekjaar' na de studies steunt VARIO ten volle, gezien de blijfkans van buitenlandse studenten na de studies van essentieel belang is voor de economische baten van internationalisering in het Hoger Onderwijs³. Ook de conceptnota *Economische migratie – een postcorona visie* van oktober 2021, waarmee toenmalig Vlaams minister van Innovatie Hilde Crevits een antwoord wou bieden aan het VARIO-advies hebben we positief onthaald. De ambities van deze visie moeten evenwel nog worden vertaald a.h.v. een geïntegreerd, strategisch plan, op basis van partnerschappen tussen lokale overheden, hogere overheden, werkgevers en kennisinstellingen. Tot nog toe blijft dit actieplan uit.

VARIO wil de sense of urgency nogmaals benadrukken. Sinds 2017 is onze positie qua aantrekkelijkheid voor internationaal talent nauwelijks veranderd. In de meest recente Global Talent Competitiveness Index 2022⁴, positioneert België zich voor het aantrekken van talent op plaats 17 (Attract) en voor het behoud van talent (Retain) op plaats 13. Onze benchmarklanden Zwitserland, Denemarken, Zweden, Finland en Nederland gaan ons hier allemaal vooraf. Specifiek voor het aantrekken van internationale studenten staat België op plaats 25. Er is dus nog werk voor de boeg. VARIO vraagt daarom verscherpte aandacht voor de actiepunten in zijn eerdere advies 'Internationaal toptalent aantrekken en verankeren', die op het Vlaamse niveau nog kunnen worden aangepakt. VARIO blijft o.a. voorstander van een meer flexibele taalregeling in het Hoger Onderwijs om gemakkelijker internationale studenten aan te trekken. Bijkomend vraagt VARIO de taalvereiste voor buitenlandse docenten te versoepelen om op een meer competitieve wijze topprofessoren te kunnen aantrekken. Dit laatste is van groot belang voor de internationale wetenschappelijke competitiviteit van onze kennisinstellingen.

We zijn graag bereid dit verder aan u toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

Lieven Danneels, voorzitter VARIO

³ De economische effecten van internationalisering in het hoger onderwijs. Studie in opdracht van VARIO en VLHUR:

<https://www.vario.be/nl/publicaties/de-economische-effecten-van-internationalisering-het-hoger-onderwijs>

⁴ <https://www.insead.edu/sites/default/files/assets/dept/fr/gtci/GTCI-2022-report.pdf>